

บทที่ ๔

วิเคราะห์การปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก

ในบทนี้ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์การปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก การดำเนินการวิจัยเป็นแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การวิจัย เชิงคุณภาพจากภาคเอกสาร เรื่องความซื่อตรงตามหลักพระพุทธศาสนา และการสัมภาษณ์ การปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก จากปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา และวิเคราะห์ การปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก จากแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ความรู้และพฤติกรรม การปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก ทำการวิเคราะห์ผลด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นำเสนอข้อมูลจากที่ได้ปลูกฝังความซื่อตรงแก่นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก โดยผู้วิจัยได้ปลูกฝังความซื่อตรงร่วมกับโรงเรียน ดังนี้

๔.๑ วิเคราะห์องค์ความรู้จากเอกสาร

ผลของการวิจัย ความซื่อตรงและหลักธรรมสำหรับปลูกฝังความซื่อตรง ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาในบทที่ ๒ สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ดังนี้

ความซื่อตรง หมายถึง การแสดงออก ทางกาย วาจา และใจ เป็นคนพูดจริงทำจริง อย่างตรงไปตรงมา ทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

ลักษณะของความซื่อตรงในพระพุทธศาสนามีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ ๑) ลักษณะจริง ได้แก่ ไม่หลอกลวง พูดจริง ทำจริง เป็นความประพฤติที่แสดงออกใน ๓ ด้าน ได้แก่ ความประพฤติทั้งทางกาย วาจา และใจ ด้วยการทำให้ศีลบริสุทธิ์ด้วย กุศลกรรมบถ ๑๐ ๒) ลักษณะตรง ได้แก่ ความเป็นคนตรง เป็นคนจริง ไม่คด ไม่โกง ตรงไปตรงมา คงเส้นคงวา เป็นผู้ไม่โอ้อวด ไม่มีมารยา เป็นบุคคลตรงต่อหน้าที่การงานของตน

ประเภทของความซื่อตรง ผู้ที่มีความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อครอบครัวและต่อสังคมนั้น เป็นผู้ที่ไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่น เป็นผู้ที่ไม่ลบลายมุข โดยใช้หลักกุศลกรรมบถ ๑๐ ในการแก้ปัญหา สามารถพัฒนาตนด้วยการประพฤติตนให้อยู่ในหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ มีหลักในการประพฤติปฏิบัติ ดังนี้ ๑) พฤติกรรมของความซื่อตรงที่แสดงออกทางกาย ๒) พฤติกรรมของความซื่อตรงที่แสดงออกทางวาจา ๓) พฤติกรรมของความซื่อตรงที่แสดงออกทางใจ เพื่อดำรงตนให้อยู่ในศีลในธรรม คือวางตนอยู่บนฐานของความดีความชั่ว มีความเกรงกลัวและละอายต่อความชั่ว ปฏิบัติตนตามหลักศีล ๕ และภาวนา ๔ ซึ่งจะต้องปลูกฝัง ฝึกอบรม พัฒนา โดยดำเนินไปพร้อมๆ กันทั้ง ๔ ทาง คือ ๑) กายภาวนา (การเจริญกาย) ๒) สីลภาวนา (การเจริญศีล) ๓) จิตตภาวนา (การเจริญจิต) ๔) ปัญญาภาวนา (การเจริญปัญญา)

คุณค่าและประโยชน์ของความซื่อตรง มี ๓ ลักษณะ ดังนี้ ๑) ความซื่อตรงต่อตนเอง ได้แก่ ซื่อตรงต่อวาจา ตรงต่อเวลา ตรงต่อความตรง ตรงไปตรงมา และมีความเที่ยงธรรม เที่ยงตรง ๒) ความซื่อตรงต่อครอบครัว คือ การประพฤติดี ประพฤติถูกต้อง ไม่ทำให้ตนเองและครอบครัวเดือดร้อน ๓) ความซื่อตรงต่อสังคม ได้แก่ มิตรกับมิตรสหาย มีความจริงใจ วางใจกัน ประพฤติดีต่อกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง ผู้มีความซื่อตรง (อาชวะ) เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้เหมาะสมกับเราได้จริง บุคคลผู้ที่มีความซื่อตรงย่อมมีพฤติกรรม ๑) ความจริงใจ ๒) พูดจริง พูดคำสัตย์ มีสัจจะวาจา ๓) การกระทำจริง

อานิสงส์ของความซื่อตรงในพระพุทธศาสนา

๑) อานิสงส์ของการมีกายตรง เป็นการแสดงออกทางกายอย่างตรงไปตรงมา มีมารยาท มีคารวะ ไม่แสดงอาการดูหมิ่นเหยียดหยาม แสดงออกต่อกันด้วยความจริงใจ ในทางพระพุทธศาสนา คือการกระทำกุศลกรรมทางกาย ซึ่งประกอบไปด้วยกายกรรม ๓ (การกระทำทางกาย)

๒) อานิสงส์ของการมีวาจาตรง การรู้จักพูดจา การพูดถ้อยคำอ่อนหวานไพเราะ หรือ วาจาซาบซึ้งใจ ก่อให้เกิดความรักใคร่สามัคคี เกิดไมตรีความรักใคร่นับถือพูดด้วยความหวังดี ประรณาดิต่อกัน ปฏิบัติดีต่อกัน ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เป็นการแสดงออกทางวาจาอย่างตรงไปตรงมา มีมารยาท พูดแต่ความจริง ไม่พูดจาส่อเสียดเย้ยหยัน พูดด้วยวาจาถูกดูแคลน ด้วยวาจาหยาบคาย แสดงออกต่อกันด้วยความจริงใจ ในการประพฤติปฏิบัติดีต่อกันตามหลักพระพุทธศาสนา เรียกว่า วจีกรรม คือการกระทำกุศลกรรมทางวาจา

๓) อานิสงส์ของการมีใจตรง เป็นผู้ที่ดี คิดดี แสดงออกทางใจและกระทำอย่างตรงไปตรงมา ควบคุมใจให้คิดแต่เรื่องดีๆ ไม่มุ่งหมายละโมภอยากได้จึงจะเอาของผู้อื่น ใจพร้อมจะเผื่อแผ่ ดำรงชีพด้วยอาชีพที่สุจริตไม่ผิดกฎหมายไม่ผิดศีลธรรม รู้จัก เก็บ รู้จักใช้ รู้จักพอ รู้จักให้ รู้จักวาง ในทางพระพุทธศาสนา คือการกระทำกุศลกรรมทางใจ ซึ่งประกอบไปด้วยมโนกรรม ๓ (การกระทำทางใจ)

การประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีนั้นมีแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ถึงความดี ด้วยการกระทำ ทางกาย วาจา และใจ ด้วยการประพฤติตนเป็นคนดีเป็นผู้ซื่อตรง สามารถปฏิบัติตนเป็นผู้มีศีลมีธรรม ทำให้สังคมเป็นสังคมที่น่าอยู่และเกิด ความสุขสงบ หลักความซื่อตรง (อาชวะธรรม) นั้นเป็นคุณธรรมในการประพฤติปฏิบัติที่มีความสำคัญเป็นฐานในการพัฒนาให้คนเป็นคนดีทั้งทางกาย วาจา และใจ จำเป็นต้องพัฒนาให้มีขึ้นในตนเอง ความซื่อตรงยัง เป็นหลักธรรมสำคัญในการปกครองคนจำนวนมาก ซึ่งสังคมจำเป็นต้องมีความซื่อตรง มีความจริงใจ มีสัจจะ ต่อกัน ไม่คดโกง เป็นคนพูดจริงทำจริง ไม่เป็นผู้ลบล้างอย่างต่อหน้าอย่าง เป็นคนตรงไปตรงมา ผู้ที่มีความซื่อตรง เป็นผู้ที่มีศีลธรรมประจำตน โดยเฉพาะศีล ๕ รักษาไว้ได้อย่างบริสุทธิ์ และหลัก ความซื่อตรงนั้นเป็นหนึ่งในราชธรรม ๑๐ คือ จริยวัตร ๑๐ ประการ ที่พระเจ้าแผ่นดิน ทรงประพฤติ เป็นหลักธรรมประจำพระองค์ หรือเป็นคุณธรรมประจำตนของผู้ปกครองบ้านเมือง ผู้นำ ให้มีความเป็นไปโดยธรรม และยัง

ประโยชน์สุขให้เกิดแก่ประชาชน จนเกิดความชื่นชมยินดี ทุกองค์กรก็ต้องมีความซื่อตรง ดำรงในสัตย์สุจริต

ความซื่อตรงสุจริต เป็นพื้นฐานของความดี บุคคลผู้ที่มีความซื่อตรงยามมีชีวิตย่อมเป็นที่รักเป็นที่ศรัทธาและไว้วางใจจากเพื่อนฝูง ครอบครัว และสังคมนั้นๆ ผู้ที่มีความซื่อตรงย่อมมีพฤติกรรม ๑) มีความจริงใจ ๒) เป็นผู้ที่พูดจริง มีคำสัตย์ ๓) ทำจริง เป็นผู้ที่มีความสุข เป็นคนดีทั้งกาย วาจา และใจ ผู้มีความซื่อตรง เป็นผู้มีศีลบริสุทธิ์ สร้างคุณงามความดีให้แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม เป็นที่ต้องการของผู้คน ครอบครัวและสังคม เป็นที่ยอมรับของสังคมหมู่มา ชีวิตจะมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง เมื่อตายแล้วย่อมไปเสวยสุขบนสวรรค์ เป็นผู้เห็นโทษในโลกแล้วพากันปฏิบัติดีจนเป็นผู้สิ้นอาสวะ ส่วนผู้ไม่มีศีลย่อมกระทำชั่ว คดโกงและทุจริตทุกรูปแบบได้ทุกเมื่อ อกุศลกรรมย่อมเกิดกับบุคคลผู้ไม่มี ศีล ดังนั้นรูปแบบการปลูกฝังความซื่อตรงตามหลักพระพุทธศาสนา นั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนามนุษย์อย่างต่อเนื่องให้ดำเนินไปพร้อมๆ กันในทุกด้าน ทั้งด้านศีล สมาธิ ปัญญา และเพื่อให้ชีวิตสามารถดำเนินไปอย่างมีคุณค่า เกิดความสงบร่มเย็นแด่มวลมนุษยชาติ บังเกิดสันติสุขอย่างยั่งยืนตลอดไปด้วยการคิดดี พูดดี และทำดี

การปลูกฝังความซื่อตรงแก่เด็กนักเรียนโรงเรียนทวิธาภิเศก ปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำรูปแบบ ดังนี้ รมณรงค์ให้ครู นักเรียนเห็นคุณค่าคุณธรรมความซื่อตรง ให้ครูทำเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติภาวนา ฝึกสมาธิ ให้เริ่มต้นสอนจาก ม.๑ เพราะว่าเมื่อเด็กโตแล้ว นั้นแก้ไขยาก โดยให้พี่ดูแลน้อง ใส่ความดีงามให้กับเด็กทุกคน ให้รางวัลให้แรงจูงใจทั้งทางตรงและทางอ้อม ยกย่องเชิดชูคนดี ชมเชยทุกคนรับรู้โดยทั่วกัน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ ให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติอย่างซื่อตรง และเป็นการห้ามปรามนักเรียนที่ได้ปฏิบัติไม่ถูกต้องไปแล้ว ให้เกิดความละอาย เกรงกลัวต่อความไม่ดี ความไม่ซื่อตรงที่ได้ปฏิบัติไปแล้วจะได้ไม่กระทำความผิดซ้ำอีก จัดกิจกรรมการประกวดแข่งขันระดับห้องเรียน หรือระดับชั้น เช่น การมาเข้าแถวตรงเวลา การรักษาความสะอาดห้องเรียน การแต่งกายถูกระเบียบ จัดกิจกรรมการเล่น เกมการแข่งขัน ที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรง สอดแทรกในกิจกรรมสันทนาการวิชาลูกเสือ จัดกิจกรรมรณรงค์ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับความซื่อตรง จัดกิจกรรมทางศาสนา วันสำคัญทางศาสนา เช่น การตักบาตร เจริญพระมาเทศนาให้นักเรียนฟังทั้งโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้นักเรียนปฏิบัติรักษาศีล ๕ โดยอาราธนาศีล ๕ ก่อนเริ่มเรียนในวันเรียนวิชาพระพุทธศาสนา โดยสอดแทรกให้นักเรียนโดยไม่รู้ตัว เช่น ศีล ๕ ต้องขยายทั้งคุณและโทษ และปรับค่านิยม สร้างค่านิยม ส่งเสริมให้เกิดค่านิยมที่ดีในการคบหาเพื่อนที่ดีวางตนดี รู้จักยับยั้งชั่งใจ เช่น ไม่ลอกการบ้าน ไม่ลอกข้อสอบ เชิดชูความรู้ ทำได้แค่ไหนก็เอาแค่นั้น ถ้าตกค่อยกลับมาสอบซ่อมเอาใหม่ และให้ห่างไกลอบายมุข อยู่ในถิ่นที่มีสิ่งแวดล้อมดี หมั่นหาความรู้อยู่เสมอ

หลักธรรมที่นำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปลูกฝังการประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ซื่อตรง ให้นักเรียนเกิดความรู้ ความคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และกระทำตนเป็นผู้ประพฤติตรง ผู้วิจัยได้นำหลักธรรมที่เกื้อหนุนต่อไปนี้ไปปลูกฝังความซื่อตรง ประกอบด้วย ๓ หลักด้วยกัน ได้แก่ ๑) หลักไตรสิกขา ๒) หลักกุศลกรรมบถ ๓) หลักหิริโอตตปปะ ดังนี้

๑) หลักไตรสิกขา เป็นหลักธรรมคำสอนสำหรับนำไปปลูกฝังความซื่อตรงแก่นักเรียน ในงานวิจัยนี้ ได้นำหลักการของไตรสิกขา ไปปลูกฝังเพื่อนำไปพัฒนาทั้งในส่วนตัว และวาจาให้สะอาด

เป็นกระบวนการพัฒนาทางร่างกาย วาจา จิตใจและสติปัญญา สามารถฝึกฝน อบรมพัฒนาและปลูกฝังให้เจริญขึ้น ในส่วนเบื้องต้นที่จัดอยู่ในส่วนของศีล โดยใช้เป็นฐานของสมาธิเพื่อพัฒนาให้เกิดปัญญา จนถึงขั้นทำให้ชำระจิตใจ สามารถละความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นสัมมาทิฐิมีความเห็นที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง เป็นการพัฒนาถึงขั้นปัญญา สำหรับการปลูกฝังความซื่อตรงแก่นักเรียนด้วยหลักไตรสิกขา ก็คือการปลูกฝังการปฏิบัติประพฤติตรงในเรื่องของศีล สมาธิ และปัญญา นั่นเอง

ศีล : ปัจจัยที่เกื้อหนุนให้เกิดการปฏิบัติทางกาย วาจา ใจ

ศีล หมายถึง ความประพฤติดีทางกายและวาจา, การรักษากายและวาจาให้เรียบร้อยเป็นข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงาม ผู้มีศีล ๕ บริสุทธฺิ โดยการรักษาศีลทั้ง ๕ ข้อ ให้บริสุทธฺิ ย่อมเป็นพื้นฐานทางจิตใจที่สำคัญที่จะส่งเสริมให้ก้าวหน้าขึ้นไปในการประพฤติชอบทางกายและวาจา ปฏิบัติตนเป็นคนดี รักษากายวาจาให้เรียบร้อย เป็นผู้มีระเบียบวินัย ควบคุมตนให้ตั้งอยู่ในความไม่เบียดเบียนโดย ละเว้นความชั่วทั้งปวง จนมีการพัฒนาการเจริญสมาธิภาวนาให้สูงขึ้น จนเกิดปัญญา สามารถรู้เท่าทันความจริง ทำให้กิเลส ความโลภ ความโกรธ ความหลง เบาบางลง เมื่อไม่มีความโลภ โกรธ หลง ในจิตใจแล้วก็ย่อมก่อให้เกิดความไม่ย่อภาคได้ ไม่ลุ่มหลง ในสิ่งที่มีใช้ของตน มีความตรงไปตรงมา ไม่ลวงละโมภโลภมากอยากได้อะไรก็มีไม่สิ้นสุดจนต้องกระทำผิด คดโกงสิ่งของที่มีใช้ของตน จนก่อให้เกิดความไม่ซื่อตรงเกิดขึ้น

สมาธิ : ปัจจัยที่เกื้อหนุนให้เป็นผู้ที่มีจิตใจที่ดีงาม

สมาธิ คือจิตที่ตั้งมั่น แน่วแน่ นิ่ง เป็นจิตที่สงบ เป็นจิตที่บริสุทธฺิสมควรแก่การทำงาน สมาธิเป็นขบวนการฝึกอบรมจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความเพียรชอบ การระลึกชอบและมีจิตสำนึกที่ชอบ เป็นขบวนการเพื่อให้จิตมีการพัฒนาความสำนึก เพื่อความสมดุลทั้งจิตและกาย

ปัญญา : ปัจจัยที่เกื้อหนุนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ที่ดีงามและรู้ตามความเป็นจริง

ปัญญา หมายถึง การฝึกฝนอบรมทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจอันถูกต้องและสมบูรณ์ ถึงที่สุดในสิ่งทั้งปวง ฝึกฝนอบรมให้เกิดความเข้าใจ ให้เห็นแจ้งในสิ่งทั้งหลายตามที่เป็นจริง ผู้ที่ประพฤติดีปฏิบัติชอบเป็นผู้ที่มีศีล มีสมาธิ และปัญญา ย่อมแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ

๒) หลักกุศลกรรมบถ ๑๐ เป็นหลักธรรม คำสอนที่สำคัญข้อหนึ่งในพระพุทธศาสนา เพราะเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของเรา เป็นการกระทำที่เป็นความดี อยู่บนพื้นฐานของ การรู้จักข่มใจให้ไม่กระทำความชั่ว เป็นผู้ประพฤติดีทางกาย ทางวาจา และทางใจ ๑) การกระทำดีทางกาย (กายกรรม) ไม่เบียดเบียนชีวิต ร่างกายของผู้อื่น ไม่ทำความผิดต่อทรัพย์สินของผู้อื่น ไม่ทำความผิดต่อทรัพย์สินของผู้อื่น ไม่ทำความผิดทางเพศ เช่น ไม่นอกใจคู่ครองของตน ๒) การกระทำดีทางวาจา (วจีกรรม) ได้แก่ การพูดจริง ไม่พูดเท็จ ๓) การกระทำดีทางใจ (มโนกรรม) ได้แก่ ไม่คิดโลภอยากได้ทรัพย์สินของผู้อื่น ไม่คิดอาฆาตพยาบาทผู้อื่น

๓) หลักหิริโอตตปปะ เป็นหลักธรรมที่คอยเตือนใจเมื่อเราจะทำบาปให้เกิดความละอาย แก่ใจและความเกรงกลัวต่อผลของบาป ละอายแก่ใจในขณะที่กำลังจะทำชั่ว ทั้งทางกาย วาจา ใจ รู้สึกละอาย

ขยะแขยงใจไม่กล้าทำความชั่ว เกรงกลัวต่อบาปทุจริต คิดเห็นภัยที่เกิดจากการทำความชั่ว เป็น
ความรู้สึกรังเกียจ ไม่อยากทำบาป เห็นบาปเป็นของสกปรกทำให้ใจของเราเศร้าหมอง

๔.๒ วิเคราะห์การสำรวจเจตคติเกี่ยวกับความซื่อตรง

หลังจากที่ผู้วิจัยนำเอาหลักความซื่อตรงและองค์ความรู้จากปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา ไปปลูกฝังแก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยก็ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๒/๑ จำนวน ๕๐ คน ผลการสำรวจเจตคติและความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างการปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก มีดังนี้

๔.๒.๑ ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของกลุ่มในการตอบแบบสอบถาม

กลุ่มในการตอบ แบบสอบถาม (questionnaire) จำนวนทั้งสิ้น ๕๐ ชุด เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ ๕๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ วิเคราะห์โดยการหาจำนวนและร้อยละในแต่ละข้อ ปรากฏผลการศึกษา ดังต่อไปนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๕๐ คน พบว่า

สถานะในครอบครัว นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีสถานะในครอบครัวโดยเป็นบุตรคนที่ ๑ จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒ .๐๐ รองลงมาบุตรคนที่ ๒ จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๐ บุตรคนที่ ๓ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐ .๐๐ และบุตรคนเดียว จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๐

อายุ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๑๔ - ๑๕ ปี จำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๐๐ รองลงมาอายุระหว่าง ๑๒ - ๑๓ ปี จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๐

การอยู่อาศัยในครอบครัว ในปัจจุบัน นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ปัจจุบันอาศัยอยู่กับมารดาบิดา จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖ .๐๐ รองลงมาอาศัยอยู่กับมารดา จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๐ อาศัยอยู่กับบิดา จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๐ และอาศัยอยู่กับญาติ, บิดามารดา บุญธรรม, บิดา มารดา ปู่ ย่า จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๐

ศาสนาที่นักเรียนนับถือ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๐๐ รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๐

ระดับการศึกษา นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ม.๒ จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐

อาชีพของผู้ปกครอง นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงานบริษัท จำนวน ๑๔ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๒๘ .๙๓ รองลงมาอาชีพค้าขาย จำนวน ๑๓ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๒๖ .๐๗ อาชีพรับจ้าง จำนวน ๑๒ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ .๒๒ อาชีพข้าราชการ จำนวน ๘ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๖ .๘๐ อาชีพช่างผม, ธุรกิจส่วนตัว, แม่บ้าน จำนวน ๕ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๐ และอาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๐

๔.๒.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวัดความรู้ด้านความซื่อตรงของนักเรียน

ข้อมูลการวัดความรู้ด้านความซื่อตรงของนักเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละข้อ นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลการวัดความรู้ด้านความซื่อตรงของนักเรียน จำแนกรายข้อ

การวัดความรู้ด้านความซื่อตรงของนักเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. ข้าพเจ้าเชื่อว่าความซื่อตรงเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานของคนดี	๔.๕๐	๐.๖๘	มากที่สุด	๔
๒. แสดงความซื่อตรงได้กับบุคคลทุกระดับชั้น	๔.๔๘	๐.๖๘	มากที่สุด	๕
๓. ความซื่อตรงเป็นจิตสำนึกต้องแสดงออกทางกาย วาจา ใจ	๔.๔๒	๐.๗๓	มากที่สุด	๖
๔. ความซื่อตรงเป็นหลักคุณธรรมจริยธรรมสำคัญ ที่เป็นหลักยึดและถือปฏิบัติของสังคมไทย ตลอดจนเป็นแนวทางในการปลูกฝังพัฒนาสังคมให้มีความสุจริต ยุติธรรมเกิดขึ้นในจิตใจของคนไทย	๔.๕๔	๐.๕๘	มากที่สุด	๒
๕. ความซื่อตรงจะมีขึ้นในบุคคลใดได้นั้น ต้องได้รับการอบรมสั่งสอนให้มีอยู่ในจิตใต้สำนึกจนแยกแยะ ผิดชอบชั่วดีได้	๔.๕๒	๐.๖๑	มากที่สุด	๓
๖. ถ้าไม่มีความซื่อตรงต่อตนเองแล้วคงยากที่จะมีความซื่อตรงต่อบุคคลอื่น	๔.๕๒	๐.๗๑	มากที่สุด	๓
๗. ความซื่อตรง สุจริต จริ่งใจ เป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง	๔.๕๔	๐.๖๘	มากที่สุด	๒
๘. เชื่อว่าผู้ที่ทำดีมีความซื่อตรงย่อมนำประโยชน์สุขมาให้ทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม	๔.๕๘	๐.๕๔	มากที่สุด	๑
๙. นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านความซื่อตรงได้	๓.๙๖	๐.๗๕	มาก	๗
๑๐. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานต่อต้านและป้องกัน การทุจริตได้	๓.๙๖	๐.๗๐	มาก	๗
รวม	๔.๔๐	๐.๓๘	มากที่สุด	

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า นักเรียนมีความรู้ด้านความซื่อตรง โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๔๐$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ข้อ ๘. เชื่อว่าผู้ที่ทำดีมีความซื่อตรงย่อมนำประโยชน์สุขมาให้ทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ข้อ ๗. ความซื่อตรง สุจริต จริ่งใจ เป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง ข้อ ๔. ความซื่อตรงเป็นหลักคุณธรรมจริยธรรมสำคัญ ที่เป็นหลักยึดและถือปฏิบัติของสังคมไทยตลอดจนเป็นแนวทางในการปลูกฝังพัฒนาสังคมให้มีความสุจริต ยุติธรรมเกิดขึ้นในจิตใจของคนไทย ข้อ ๕. ความซื่อตรงจะมีขึ้นในบุคคลใดได้นั้น ต้องได้รับการอบรมสั่งสอนให้มียุติธรรมในจิตใจได้สำนึกจนแยกแยะ ผิดชอบชั่วดีได้ ข้อ ๖. ถ้าไม่มีความซื่อตรงต่อตนเองแล้วคงยากที่จะมีความซื่อตรงต่อบุคคลอื่น ข้อ ๑. ข้าพเจ้าเชื่อว่าความซื่อตรงเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานของคนดี ข้อ ๒. แสดงความซื่อตรงได้กับบุคคลทุกระดับชั้น และข้อ ๓. ความซื่อตรงเป็นจิตสำนึกต้องแสดงออกทางกาย วาจา ใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๕๘ - ๔.๔๒$) รองลงมา ข้อ ๙. นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านความซื่อตรงได้ และข้อ ๑๐. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานต่อต้านและป้องกันการทุจริตได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๓.๙๖$)

๔.๒.๓ ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลการวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน

ข้อมูลการวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน ประกอบด้วย ด้านศีล ด้านสมาธิ และด้านปัญญา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละข้อ นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลการวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน จำแนกรายด้าน

การวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. ด้านศีล	๓.๙๓	๐.๔๐	มาก	๓
๒. ด้านสมาธิ	๔.๒๐	๐.๔๒	มาก	๒
๓. ด้านปัญญา	๔.๒๔	๐.๔๒	มากที่สุด	๑
รวม	๔.๐๖	๐.๓๖	มาก	

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านความซื่อตรง โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๐๖$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านปัญญา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๒๔$) รองลงมา ด้านสมาธิ และด้านศีล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๒๐ - ๓.๙๓$)

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลการวัดพฤติกรรมกาปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน ด้านศีล จำแนกรายข้อ

๑. ด้านศีล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. นักเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการแสดงออก ด้านความซื่อตรงแก่เพื่อนร่วมชั้นเรียนเสมอ	๓.๘๖	๐.๖๔	มาก	๑๓
๒. นักเรียนสามารถวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมที่ส่ง ผลดีผลเสียต่อตนเองและสังคมได้	๓.๙๖	๐.๖๔	มาก	๑๑
๓. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนและระเบียบของโรงเรียนจนเป็นนิสัย	๔.๒๘	๐.๖๔	มากที่สุด	๔
๔. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของชุมชนด้วยความเต็มใจและสม่ำเสมอ	๔.๑๘	๐.๗๕	มาก	๖
๕. เมื่อนักเรียนทำทรัพย์สินของโรงเรียนเสียหาย นักเรียนจะรับผิดชอบในการกระทำของตนจนเป็นนิสัย แม้จะไม่มีใครเห็น	๓.๙๔	๐.๘๒	มาก	๑๒
๖. นักเรียนมีส่วนร่วมกับครูและเพื่อนในห้องเรียน ในการกำหนดข้อตกลงห้อง	๔.๒๒	๐.๗๔	มากที่สุด	๕
๗. นักเรียนจะรู้สึกละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดของตนเองทั้งกาย วาจา ใจ	๔.๖๐	๐.๕๗	มากที่สุด	๒
๘. นักเรียนยอมรับและปฏิบัติตามกติกาข้อตกลง ระเบียบปฏิบัติของบ้าน โรงเรียน และสังคมอยู่เสมอ	๔.๓๖	๐.๗๒	มากที่สุด	๓
๙. นักเรียนมักลอกการบ้าน ลอกข้อสอบหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเสมอ	๒.๕๘	๐.๙๗	น้อย	๑๗
๑๐. เมื่อนักเรียนพบเห็นสิ่งของ ที่ผู้อื่นทำหล่นไว้ นักเรียนรีบนำไปประกาศหาเจ้าของทันที	๔.๑๖	๐.๙๓	มาก	๗
๑๑. นักเรียนไม่พูดโกหก ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเสียดสีเหน็บแนมใส่ร้ายเพื่อนฝูง ครูอาจารย์ และพูดแต่ ความจริงเสมอ	๒.๙๖	๐.๙๒	ปานกลาง	๑๖

๑๒. เมื่อเพื่อนกระทำความผิด นักเรียนจะเตือนสติและแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์	๓.๙๘	๐.๕๙	มาก	๑๐
๑๓. นักเรียนไม่เคยชักชวนเพื่อนให้หนีเรียน	๔.๘๐	๐.๗๓	มากที่สุด	๑
๑๔. เมื่อนักเรียนพบเห็นพัสดุถูกเปิดทิ้งไว้ นักเรียนช่วยปิดทุกครั้งที่พบเห็น โดยที่ไม่ต้องมีใครสั่ง	๔.๐๖	๐.๗๗	มาก	๙
๑๕. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติตามและรักษาศีล ๕ อย่างเคร่งครัด	๓.๔๖	๐.๗๑	มาก	๑๔
๑๖. นักเรียนไม่เพิกเฉยนิ่งดูตายที่จะช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียนและโรงเรียน	๓.๙๔	๐.๗๔	มาก	๑๒
๑๗. นักเรียนคิดดี พูดดี ทำดี กับเพื่อนๆ แม่บ้านและครูอาจารย์ในโรงเรียน	๓.๙๘	๐.๖๘	มาก	๑๐
๑๘. นักเรียนประพฤติตนเป็นแบบอย่างในการเป็น คนดีมีความซื่อตรง ทั้งกาย วาจา ใจ ด้วยการรักษาและปฏิบัติตามศีล ๕ อย่างเคร่งครัด	๓.๓๒	๐.๗๔	ปานกลาง	๑๕
๑๙. นักเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของโรงเรียน ชุมชน และสังคม	๔.๐๘	๐.๘๐	มาก	๘
รวม	๓.๙๓	๐.๕๐	มาก	

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า นักเรียน มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน ด้านศีล โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๓.๙๓$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ข้อ ๑๓. นักเรียนไม่เคยชักชวนเพื่อนให้หนีเรียน ข้อ ๗. นักเรียนจะรู้สึกละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดของตนเองทั้งกาย วาจา ใจ ข้อ ๘. นักเรียนยอมรับและปฏิบัติตามกติกา ข้อตกลง ระเบียบปฏิบัติของบ้าน โรงเรียน และสังคมอยู่เสมอ ข้อ ๓. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนและระเบียบของโรงเรียนจนเป็นนิสัย ข้อ ๖. นักเรียนมีส่วนร่วมกับครูและเพื่อนในห้องเรียน ในการกำหนดข้อตกลงห้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๘๐ - ๔.๒๒$) รองลงมา ข้อ ๔. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของชุมชนด้วยความเต็มใจและสม่ำเสมอ ข้อ ๑๐. เมื่อนักเรียนพบเห็นสิ่งของ ที่ผู้อื่นทำหล่นไว้ นักเรียนรีบนำไปประกาศหาเจ้าของทันที ข้อ ๑๙. นักเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของโรงเรียน ชุมชน และสังคม ข้อ ๑๔. เมื่อนักเรียนพบเห็นพัสดุถูกเปิดทิ้งไว้ นักเรียนช่วยปิดทุกครั้งที่พบเห็นโดยที่ไม่ต้องมีใครสั่ง ข้อ ๑๗. นักเรียนคิดดี

พุดดี ทำดี กับเพื่อนๆ แม่บ้านและครูอาจารย์ในโรงเรียน ข้อ ๑๒. เมื่อเพื่อนกระทำความผิด นักเรียนจะเตือนสติและแนะนำในสิ่งที่เป็ประโยชน์ ข้อ ๒. นักเรียนสามารถวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมที่ส่งผลดีผลเสียต่อตนเองและสังคมได้ ข้อ ๕. เมื่อนักเรียนทำทรัพย์สินของโรงเรียนเสียหาย นักเรียนจะรับผิดชอบในการกระทำของตนจนเป็นนิสัย แม้จะไม่มีคนเห็น ข้อ ๑๖. นักเรียนไม่เพิกเฉยนิ่งดูดาที่ช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียนและโรงเรียน ข้อ ๑. นักเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการแสดงออก ด้านความซื่อตรงแก่เพื่อนร่วมชั้นเรียนเสมอ ข้อ ๑๕. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติตามและรักษาศีล ๕ อย่างเคร่งครัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๑๘ - ๓.๔๖$) ข้อ ๑๘. นักเรียนประพฤติตนเป็นแบบอย่างในการเป็น คนดีมีความซื่อตรง ทั้งกาย วาจา ใจ ด้วยการรักษาและปฏิบัติตามศีล ๕ อย่างเคร่งครัด ข้อ ๑๑. นักเรียนไม่พูดโกหก ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเสียดสีเหน็บแนมใส่ร้ายเพื่อนฝูง ครูอาจารย์ และพุดแต่ ความจริงเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๓๒ - ๒.๙๖$) และข้อ ๙. นักเรียนมักลอกการบ้าน ลอกข้อสอบหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเสมอ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = ๒.๕๘$)

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลการวัดพฤติกรรมกรปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน ด้านสมาธิ จำแนกรายข้อ

๒. ด้านสมาธิ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. รู้สึกสุขใจเมื่อได้ทำความดีมีใจซื่อตรงตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน	๔.๕๖	๐.๕๔	มากที่สุด	๑
๒. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงาน นักเรียนตั้งใจและทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จทันเวลาด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างได้	๔.๐๖	๐.๖๒	มาก	๗
๓. นักเรียนยินดีกับเพื่อนที่ได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมแข่งขันในกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ	๔.๔๖	๐.๓๖	มากที่สุด	๒
๔. การขอพรให้พบคนดีมีความซื่อตรงถือเป็นพรอันสำคัญที่สุด เพราะผู้ที่ทำความดีนั้นต้องมีปัญญาพอที่จะรู้ว่าความดีมีประโยชน์เช่นไร	๔.๓๒	๐.๓๙	มากที่สุด	๕
๕. ผู้ที่รักษาศีล ๕ ฝึกสมาธิเป็นกิจวัตรเป็นผู้ประพุดดี มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่นเสมอ	๔.๒๔	๐.๓๗	มากที่สุด	๖
๖. นักเรียนมักสวดมนต์ นั่งสมาธิภาวนาจนจิตสงบ ภายสงบด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	๓.๑๐	๐.๙๗	ปานกลาง	๘

๗. เชื่อว่าการฝึกสมาธิเพื่อเจริญสติเป็นประจำช่วยให้เกิดความสงบ นุ่มนวล ควบคุมการทำงานและการเรียน	๔.๔๔	๐.๖๑	มากที่สุด	๓
๘. การสงบนิ่งและแผ่เมตตาช่วยให้จิตสงบและเกิดสมาธิอย่างรวดเร็ว ช่วยทำให้จดจำสิ่งต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ	๔.๓๘	๐.๖๗	มากที่สุด	๔
รวม	๔.๒๐	๐.๔๒	มาก	

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า นักเรียน มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน ด้านสมาธิ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๒๐$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ข้อ ๑. รู้สึกสุขใจเมื่อได้ทำความดีมีใจซื่อตรงตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน ข้อ ๓. นักเรียนยินดีกับเพื่อนที่ได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมแข่งขันในกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ ข้อ ๗. เชื่อว่าการฝึกสมาธิเพื่อเจริญสติเป็นประจำช่วยให้เกิดความสงบ นุ่มนวล ควบคุมการทำงานและการเรียน ข้อ ๘. การสงบนิ่งและแผ่เมตตาช่วยให้จิตสงบและเกิดสมาธิอย่างรวดเร็ว ช่วยทำให้จดจำสิ่งต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ ข้อ ๔. การขอพรให้พบคนดีมีความซื่อตรงถือเป็นพรอันสำคัญที่สุด เพราะผู้ที่ทำความดีนั้นต้องมีปัญญาพอที่จะรู้ว่าคุณค่ามีประโยชน์เช่นไร ข้อ ๕. ผู้ที่รักษาศีล ๕ ฝึกสมาธิเป็นกิจวัตรเป็นผู้ประพฤติดี มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่นเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๕๖ - ๔.๒๔$) รองลงมา ข้อ ๒. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงาน นักเรียนตั้งใจและทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จทันเวลา ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๐๖$) และข้อ ๖. นักเรียนมักสวดมนต์ นั่งสมาธิภาวนาจนจิตสงบ กายสงบด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๑๐$)

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลการวัดพฤติกรรมปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน ด้านปัญญา จำแนกรายข้อ

๓. ด้านปัญญา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. ผู้ที่มีความซื่อตรงเมื่อสิ้นชีวิตไปแล้ว ย่อมได้ขึ้นสวรรค์ ส่วนผู้ที่ขาดความซื่อตรง คดโกง ย่อมตกนรก	๔.๔๒	๐.๗๓	มากที่สุด	๕
๒. นักเรียนสามารถแยกแยะได้ว่าการกระทำใดเป็นความซื่อตรงที่ส่งผลดี ผลเสียต่อชื่อเสียงของโรงเรียน ทวีธาภิเศก	๔.๕๘	๐.๕๗	มากที่สุด	๒
๓. นักเรียนวิเคราะห์ได้ว่าพฤติกรรมใดทุจริตสมควรต่อต้าน	๔.๔๔	๐.๖๗	มากที่สุด	๔

๔. นักเรียนสามารถแก้ปัญหาการทุจริตได้	๓.๕๘	๐.๗๐	มาก	๗
๕. เมื่อพบเห็นบุคคลที่มีพฤติกรรมที่ดี สามารถเป็นแบบอย่างได้ นักเรียนจะนำไปปฏิบัติตามอยู่เสมอ	๔.๒๐	๐.๖๔	มาก	๖
๖. นักเรียนวางแผนในการใช้เงินอย่างประหยัด เก็บออมเงินและทำ บัญชีรายรับ-รายจ่าย อย่างสม่ำเสมอ	๓.๕๖	๑.๐๑	มาก	๘
๗. ผู้มีปัญญาพึงรู้ว่าผู้คดโกงและไม่มีความซื่อตรงนั้น เป็นผู้ประพฤติ ชั่ว เป็นคนไม่ดี ไม่มีประโยชน์ ไม่ควรเอาอย่าง	๔.๕๐	๐.๖๘	มากที่สุด	๓
๘. ผู้มีปัญญาแม้เกิดมาจนก็ใช้ปัญญาและความรู้ ความสามารถหา เงินทำงาน มียศตำแหน่งได้ไม่ยากโดยที่ประพฤติตนสุจริต ซื่อตรง ไม่ คดโกง	๔.๖๖	๐.๕๖	มากที่สุด	๑
รวม	๔.๒๔	๐.๔๒	มากที่สุด	

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า นักเรียน มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน ด้านปัญญา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๒๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ข้อ ๘. ผู้มีปัญญาแม้เกิดมาจนก็ใช้ปัญญาและความรู้ ความสามารถหาเงินทำงาน มียศตำแหน่งได้ไม่ยากโดยที่ประพฤติตนสุจริต ซื่อตรง ไม่คดโกง ข้อ ๒. นักเรียนสามารถแยกแยะได้ว่าการกระทำใดเป็นความซื่อตรงที่ส่งผลดี ผลเสียต่อชื่อเสียงของโรงเรียน ทวีธาภิเศก ข้อ ๗. ผู้มีปัญญาพึงรู้ว่าผู้คดโกงและไม่มีความซื่อตรงนั้น เป็นผู้ประพฤติชั่ว เป็นคนไม่ดี ไม่มีประโยชน์ ไม่ควรเอาอย่าง ข้อ ๓. นักเรียนวิเคราะห์ได้ว่าพฤติกรรมใดทุจริตสมควรต่อต้าน ข้อ ๑. ผู้ที่มีความซื่อตรงเมื่อสิ้นชีวิตไปแล้ว ย่อมได้ขึ้นสวรรค์ ส่วนผู้ที่ขาดความซื่อตรง คดโกง ย่อมตกนรก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๖๖ - ๔.๔๒$) รองลงมา ข้อ ๕. เมื่อพบเห็นบุคคลที่มีพฤติกรรมที่ดี สามารถเป็นแบบอย่างได้ นักเรียนจะนำไปปฏิบัติตามอยู่เสมอ ข้อ ๔. นักเรียนสามารถแก้ปัญหาการทุจริตได้ ข้อ ๖. นักเรียนวางแผนในการใช้เงินอย่างประหยัด เก็บออมเงินและทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๒๐ - ๓.๕๖$)

๔. ๒.๔ ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางในการปลูกฝังพฤติกรรมกาปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจเจตคติและข้อมูลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางในการปลูกฝังพฤติกรรมกาปฏิบัติตนด้านความซื่อตรงของนักเรียน จำนวน ๕๐ คน พบว่า นักเรียนมีมุมมอง ดังนี้

นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความเข้าใจเรื่องความซื่อตรงในพระพุทธศาสนา ควรปฏิบัติตามหลักศีล ๕ คือ ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ ไม่ผิดลูกผิดเมียเขา ไม่พูดปด และไม่ดื่มของมึนเมา จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐ รองลงมา ความซื่อตรง คือการไม่ทำผิดศีลข้อ ๔ โดยไม่พูดปด ไม่พูดเท็จ ไม่โกงผู้อื่น ความตรงไปตรงมา ไม่มีอคติ ทำด้วยความจริงใจ ไม่ทำ เพราะตัวเองได้ประโยชน์ถึงความจริงมาอย่างแรกเสมอ จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๐ และถ้าไม่ซื่อตรงต่อตนเอง ไม่สามารถที่จะซื่อตรงกับผู้อื่นได้ ไม่สามารถทำให้ใครเชื่อถือไว้ใจ และเคารพได้ ความซื่อตรงจะทำให้คนๆ นั้นเป็นคนที่ดีได้ สามารถนำความสุขมาให้แก่ตนเอง เพื่อนฝูง ครอบครัว ครูบาอาจารย์ และพ่อแม่ได้ จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖ .๐๐ เป็นต้น

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านความซื่อตรง ส่วนใหญ่มีความซื่อตรงอยู่มาก แต่ก็มีบางส่วนที่ชอบคดโกง หากปลูกจิตสำนึกให้กับคนเหล่านี้ได้ จะทำให้โรงเรียนเรียบร้อยมากขึ้น ไม่มีการคดโกง และความซื่อตรงของแต่ละคนไม่เท่ากัน แม้จะมีทั้งคนดีและไม่ดี แต่ทุกคนก็พร้อมที่จะร่วมกันเพื่อพัฒนาโรงเรียน จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐ .๐๐ รองลงมา นักเรียนส่วนใหญ่ มีหลากหลายพฤติกรรม ทำถูกกฎระเบียบของโรงเรียนถือว่าเป็นการปฏิบัติตน ด้านความซื่อตรงอย่างหนึ่ง และมีความซื่อตรง ทั้ง ๓ ทาง เช่น ทางกาย ทางวาจา ทางจิตใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ ไม่นินทาผู้อื่น เช่น ครูอาจารย์ เพื่อนร่วมห้องเรียน ไม่ขโมยของผู้อื่นในโรงเรียน มีความจริงใจต่อกันและกันอยู่เสมอ นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก ส่วนมากมีความซื่อตรงต่อเพื่อนและคุณครูที่สอน ทั้งนี้คุณครูมีความซื่อตรงต่อนักเรียนให้วิชาความรู้อย่างเต็มความสามารถ คณะผู้บริหารมีความซื่อตรงต่อคณะครูผู้สอนและนักเรียน บริหารโรงเรียนด้วยความซื่อสัตย์ตรงไปตรงมา เนื่องจากจากทุกตอนเช้าทางโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา คือการสวดมนต์ และมีการนั่งสมาธิ จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐๐ และนักเรียนมีความซื่อตรง เมื่อพบเจอสิ่งของที่ไม่ใช่ของตนเอง มักจะนำไปให้ครูหรือฝ่ายประชาสัมพันธ์ประกาศให้ และพูดจาซื่อตรง เป็นความจริง มีความเคารพผู้ที่มีอายุมากกว่า จำนวน ๑๑ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๐

๔.๓ วิเคราะห์ผลจากการประเมินการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

การวิเคราะห์ผลการประเมินการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มนักเรียนและกลุ่มผู้นำ จากกิจกรรมกลุ่มเพื่อนดูแลเพื่อน โดยการแบ่งจำนวนนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละเท่าๆ กันเป็น ๕ กลุ่มๆ ละ ๑๐ คน ผลการวิเคราะห์จากการประเมินการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนมีดังนี้

ตารางที่ ๔.๖ ผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและกลุ่มผู้นำ

ผลการประเมินการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	
กลุ่มที่ ๑	- เมื่อแรกๆ เริ่มกิจกรรมผมยังไม่เข้าใจเรื่องของการทำสมาธิ ผมไม่ชอบเลย แต่พอได้เรียนรู้และทำทุกคาบๆ เหมือนจำใจต้องทำแต่พอไม่ได้นั่งสมาธิก็เหมือนขาดอะไร

	บางอย่างไปครับ อีกอย่างทำให้เพื่อนๆ ไม่พูดคุยขณะกำลังเรียน ทำให้เสียงดังมาก ซึ่งฟังครูสอนไม่ถนัด - ห้องเรียนดูดีขึ้น สะอาดขึ้น ห้องเรียนเรียบร้อยขึ้นครับ เพื่อนๆ น่ารักมากขึ้น มีน้ำใจช่วยเหลือกันมากขึ้น เพราะถ้าไม่ช่วยกันคุณครูก็จะไม่ปล่อย จะให้กลุ่มที่ทำงานเสร็จทุกคนไปพักก่อน ผมว่าก็ดีครับ แต่บางทีก็ไม่ดีครับเพราะถ้าผมทำงานไม่เสร็จผมก็ไม่ได้ไปครับ
กลุ่มที่ ๒	- ดีครับ ชอบครับ ผมได้เป็นผู้นำ เป็นผู้ตามในการปฏิบัติ, เพลิดเพลินดีครับ, ทำให้ผมแก้ปัญหาได้ด้วยดีครับ ครูมักจะให้โอกาสพวกผมได้คิด นิ่งๆ มองตัวเอง ใหม่ๆ ผมไม่เข้าใจ แต่ผมก็ทำตามที่คุณแนะนำ ทำบ่อยๆ ฝึกสมาธิก่อนเรียนทุกครั้ง ทำให้ผมได้เรียนรู้และรู้จักตัวเอง รู้จักเพื่อน ว่าใครมีความเด่นด้านใด ต้องปรับปรุงตัวเองด้านใด - ก็มีวิชาของอาจารย์แหละครับที่สอนผมให้ทำสมาธิ - วิชานี้ทำให้ผมเป็นฮีโร่ครับ ผมได้ออกไปเป็นตัวแทนนำสวดมนต์ และได้ช่วยดูแลเพื่อนๆ ให้ช่วยกันเรียน ช่วยครูอาจารย์ในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผมมีความสุข แบบมีใจจดจ่อเมื่อถึงคาบเรียนผมได้วิ่งไปพบคุณครูเพื่อเป็นตัวแทนเพื่อนๆ เพื่อไปช่วยคุณครูถือสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และอื่นๆ - ทำให้เพื่อนๆ สนุกกันมากขึ้น ช่วยเหลือกันมากขึ้น - คุณครูสอนให้พวกผมรักกันช่วยเหลือกัน ผมได้ช่วยเพื่อนๆ ที่เรียนไม่ทัน ไม่ต้องติด “๐” ครับ ภูมิใจครับ
กลุ่มที่ ๓	- เวลาสวดมนต์ทำให้ผมนิ่ง เพราะตอนสวดมนต์ผมได้แปลงเสียงต่างๆ ในการสวดและจะต้องเตรียมตัวออกไปนำเพื่อนๆ สวดมนต์ด้วยกัน ทำให้ผมได้มีโอกาสได้เป็นผู้นำ - ครูแนะนำให้พวกเราช่วยกันเรียน และช่วยกันดูแลกันและกัน เพื่อนดูแลเพื่อน ได้บริการดูแลครูอาจารย์ครับ พอใกล้ถึงชั่วโมงเรียนทำให้พวกผม เพื่อนนักเรียนในห้องมีความกระตือรือร้นไปรับครูอาจารย์และช่วยกันติดตั้งอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ช่วยกันถือกระเป๋าโน้ตบุ๊ก ไมค์ หนังสือและอุปกรณ์ สื่ออื่นๆ ที่ครูเตรียมไว้ให้ครับ ทำให้เรารักกัน แบ่งปันกันทำหน้าที่ ดีครับ อบอุ่นครับ - วิชานี้ดีครับทุกคนได้มีโอกาสเป็นตัวเอง ได้แสดงออก เช่น เป็นผู้นำออกไปนำสวดมนต์เป็นกลุ่ม และได้ช่วยกันเรียนและทำงาน ซึ่งได้มีโอกาสได้ช่วยเพื่อน คุณครูสอนให้ไม่ทิ้งกัน เพื่อนกันต้องช่วยเหลือกัน รักสามัคคีกัน ใครเรียนไม่ทันต้องช่วยกันเพื่อนหน้าถ้าเรา

	มีปัญหา เพื่อนก็จะช่วยเหลือเราเช่นกันครับ สิ่งสำคัญคือต้องจริงจังกันครับ เอาใจเขามาใส่ใจเรา เราจะได้เข้าใจคนอื่นด้วย - ผมรู้สึกสนุก ครูเป็นกันเองและให้โอกาสพวกผมได้ร่วมกันออกแบบออกความคิดในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูคอยแนะนำ และให้พวกผมมีโอกาสได้ลงมือทำกันจริงๆ เช่น ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมกลุ่ม การจัดโต๊ะ จัดบรรยากาศในห้องเรียน การสวดมนต์ นั่งสมาธิ และกิจกรรมอื่นๆ ผมรู้สึกสนุก มีความสุข ทำให้พวกผมกล้าแสดงออก เพราะเราเป็นครอบครัวเดียวกัน ต้องให้โอกาสกันครับ ทำให้ผมอยากนั่งสมาธิ ทำให้มีความสุข ทำให้ผมรู้จักทุกข์ และปล่อยวาง ละทิ้งปัญหาได้บ้างครับ สำคัญที่สุดทำให้พวกผมจบไปด้วยกันทุกคนครับ เพราะพวกผมช่วยกัน คนไหนอ่อน ไม่ผ่านหรือทำงานไม่เสร็จ ครูโยนไม้ตายเลยครับ ให้หัวหน้าและเพื่อนๆ ช่วยกันทำอย่างไรก็ได้ให้คนที่ตกและไม่ส่งงานผ่าน ทำให้พวกผมช่วยกันหาทางออก และช่วยกันดูแลเพื่อน เพื่อนสำเร็จ พวกผมก็มีความสุขครับ ทำให้พวกผมมีความผูกพันและรักกันครับ - แต่บางครั้งพวกผมก็เป็นทุกข์ครับ โดยเฉพาะตอนที่ครูฝ่ายปกครองขึ้นมาที่ห้องเรียน ผมตกใจมากครับ พอครูฝ่ายปกครองไปแล้ว คุณครูให้โอกาสพวกผมได้คุยกันหาทางออกให้ดีขึ้นให้เห็นว่าปัญหาคืออะไร เหตุคืออะไร ให้ช่วยกันแก้ไข ใช้ปัญญาให้มาก อย่าทะเลาะกัน อย่าโต้เถียงกัน ให้มีสติ และทุกอย่างก็จะผ่านไปได้ด้วยดี แม้จะใช้เวลาหลายวันก็ตามแต่ก็ทำให้บรรยากาศห้องเรียนกลับมาเหมือนเดิมครับ ขอบขอบคุณที่ครูให้โอกาส และสอนพวกผม ให้พวกผมช่วยกันแก้ปัญหา และสอนให้พวกผมมองปัญหา แก่ทุกข์กายทุกข์ใจ ให้โอกาสเพื่อน ให้ช่วยเพื่อน - เพิ่งเข้าใจถึงทุกข์ครับว่ามันหนัก ทุกข์ที่ เกิดจากกิเลสอยากได้ อยากทำ เพราะความลุ่มหลงของผมนเอง เพื่อนของผมโดยแท้ ผมรู้สึกเหมือนผมโง่มากเลยครับ แต่ก็ทำให้ผมได้สติครับ รู้ว่าต้องแก้ปัญหาอย่างไร ก็มีวิชานี้และครูแหละครับที่สอนพวกผม
กลุ่มที่ ๔	แต่ก่อนผมไม่เข้าใจคำว่าทุกข์ที่ครูพยายามอธิบายและสอนครับ จนวันหนึ่งทำให้ผมรู้สึกว่าผมทำผิดพลาด ผมถูกประณาม ผมมองหน้าใครไม่ได้เลยครับ รู้สึกถึงเวลาผมมีปัญหาผมรู้ว่าผมทุกข์มากครับ ผมกลัวครับ ผมไม่สามารถมองหน้าใครได้ครับ มันหนักครับ ผมอึดอัด ผมรู้สึกว่าผมแย่ไม่มั่นใจ ทำให้ผมขาดสมาธิ สติขาดครับ ผมเรียนไม่รู้เรื่องครับได้แต่หมกมุ่นครุ่นคิดถึงปัญหาที่เกิดขึ้น... จนวันหนึ่งครูเรียกผมไปคุยแล้วถามว่าทุกข์มากหรือ ผมงงๆ ครับ คิดไม่ถึง คนอื่นๆ ด่าว่าผม แต่ครูกลับถามผมว่า ทุกข์มากไหม วางชีแบกไว้ทำไม และให้ผมนั่งนิ่งๆ ค่อยๆ หลับตา ครูสอนให้ผมฝึกเจริญสติและนั่งสมาธิตามที่ครูให้ทำในชั่วโมงเรียน ผมมีโอกาสได้นำมาใช้จริงๆ ครับ ทำให้ผมได้ทบทวนในสิ่งที่ผมทำ (ที่เป็นทุกข์ครับ ผมมีโอกาสได้นั่งมองตัวเอง นั่งนิ่งๆ ครับ) ผมขอบคุนมากครับครู ครูให้โอกาสผม แนะนำและสอนผม ให้อภัยผม ขอคุยกับผมๆ กลัวมากครับ แต่ครูกลับบอกผมว่าครูไม่เคยคุยกับผม ได้แต่เฝ้ามองห่างๆ ให้โอกาสผมได้อยู่กับตัวเองและ

	แก้ปัญหา ใกล้เคียงภาคเรียนแล้วให้ผมไปพบครู ก่อนหน้านั้นผมรู้สึกแย่ กลัวไปหมดครับ กังวล แต่เพราะกำลังใจจากครูและเพื่อน ครูบอกว่าต้องให้โอกาสเพื่อน ทุกคนทำผิดพลาดได้ ให้โอกาสประพัตตินใหม่ ทำให้ผมต้องอดทนจากคำประนาม คำว่า ถูกมอง และทำให้ผมสามารถนั่งเรียนกับเพื่อนๆ จนจบภาคเรียน ผมตั้งใจสวดมนต์และนั่งสมาธิ ตามปัญญาอันน้อยนิดของผมละครับ อย่างน้อยทำให้ผมรู้สึกว่าคุณค่าที่ผมทำสมาธิทำให้ผมปลอดภัย เพราะผมได้อยู่กับตัวเอง
กลุ่มที่ ๕	- ผมรู้สึกเบื่อ และไม่ชอบนั่งสมาธิเลยครับ แต่ผมต้องมีสติตลอดเวลาเพราะถ้าผมขาดสมาธิขาดสติเมื่อไร คุณครูทดสอบผมด้วยเกมปรบมือผมจะปรบมือไม่ทัน ทำให้ผมเตรียมตัวเตรียมพร้อมไว้เสมอ ก็ดีครับ - และในยามที่พวกผมและเพื่อนๆ ต้องเจอกับปัญหา คุณครูสอนให้ผมพิจารณาถึงปัญหาที่ทำให้ผมเป็นทุกข์ พอผมกลับมาดูแลใจตัวเอง กลับมาดูปัญหาที่เป็นทุกข์ อยู่เนิ่น ทำให้ผมคิดว่าปัญหามีทุกคนแหละครับ ทำให้ผมรู้สึกคลายจากทุกข์และใจผมเบาลงครับ ผมขอบคุณอาจารย์มากครับ ที่สอนให้ผมรู้จักปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาชีวิตครับ

ตารางที่ ๔.๖ ผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและกลุ่มผู้นำ

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนในการปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้ กล่าวคือสามารถปลูกฝังได้อย่างต่อเนื่อง กล่าวคือปลูกฝังได้ทุกชั่วโมงและทุกสถานที่ โดยใช้เวลาประมาณ ๕-๑๕ นาที โดยปลูกฝังทุกวัน ทุกชั่วโมง ให้นักเรียนซึมซับเหมือนเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นส่วนหนึ่งในชีวิต หมายถึงว่าผู้เรียน เรียนรู้ได้ว่าจะต้องทำสมาธิ รักษาศีลอย่างต่อเนื่องทุกชั่วโมงที่มีกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกวิชา เหมือนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตการเรียน การทำงาน ถ้าหากว่าชั่วโมงใด วันใดไม่ได้สวดมนต์ ทำสมาธิ และรักษาศีล เปรียบเสมือนว่าวันนั้นขาดอะไรบางอย่างไป เช่น นักเรียนจะถามว่า “ครูครับวันนี้ไม่สวดมนต์ นั่งสมาธิหรือครับ” “วันนี้ผมรู้สึกกระสับกระส่าย จิตใจวุ่นวายเลยครับ, ผมอยากสวดมนต์ครับทำให้ผมรู้สึกว่าคุณค่าที่ผมทำสมาธิทำให้ผมมีความสุข

ผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้านศีล สมาธิ และปัญญา

ด้านศีล

นักเรียนเห็น คุณค่าและประโยชน์ของศีลโดยการแสดงออก ดังนี้

๑) มีความซื่อตรงต่อตนเอง ได้แก่

- ด้านวาจา เป็นผู้พูดจาดีขึ้น ไม่พูดคำด่าคำหยาบหรือใช้ชื่อพ่อแม่มาด่ากัน ไม่พูดคำหยาบ มีความเข้าใจในสถานภาพความเป็นผู้เรียนและลูกที่ดีมากขึ้นทำให้ระมัดระวังในการพูด คิด ทำ ทำให้ไม่ทะเลาะวิวาทเพราะคำพูด กลั่นแกล้งกัน รักเพื่อน ดูแลเพื่อน และครูอาจารย์

- ด้านเวลา เข้าเรียนตรงเวลา มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมมากขึ้น ทำการบ้านและส่งงาน มีความจริงใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การทำรายงานและเสนอรายงาน หน้าชั้นเรียน การแสดงละครชาตกล่ ตลอดจนการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยกันผลักดัน ดูแลกันและให้ทุกคนส่งงานจนผ่านเกณฑ์ทุกคน ทำให้เกิดความรักสามัคคีเป็นหมู่คณะดีมาก

๒) มีความซื่อตรงต่อครอบครัว มีความ ประพฤติ ที่ดีขึ้น ประพฤติ ตนได้ถูกต้อง ทำให้ตนเอง พ่อแม่ และครอบครัว เดือดร้อนน้อยลง

๓) มีความซื่อตรงต่อสังคม มีความจริงใจต่อเพื่อน ทำให้ไว้วางใจกันและกัน ประพฤติดีต่อกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง ช่วยเหลือกิจการงานห้องและงานโรงเรียน ได้รับคำสรรเสริญและชื่นชมจากคณะครูอาจารย์ในโรงเรียน จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมในโรงเรียน เช่น กิจกรรมหน้าเสาธงในการนำสวดมนต์ ไหว้พระ ทำสมาธิ และอื่นๆ ทำให้เป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าประพฤติปฏิบัติตนตามคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นผู้ที่มีศีลมีธรรม เป็นที่ไว้วางใจของเพื่อนฝูง ครูอาจารย์ยกย่องให้เป็นผู้นำและเป็นตัวแทนในกิจกรรมต่างๆ มากมาย เมื่อนักเรียนได้ร่วมทำกิจกรรม และมีความรักเมตตาต่อกันเข้าใจกันมากขึ้น จึงทำให้มีการทะเลาะวิวาท กระแทกกระทั้นกันน้อยลง มีความจริงใจต่อกัน ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก ดูแลกันและกัน ทำให้ห้องเรียนอบอุ่นเพราะทุกคนมีความรักความเข้าใจ แบ่งปัน ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น ให้ยืมอุปกรณ์การเรียน ช่วยกันเรียน ช่วยกันทำการบ้าน ร่วมทำกิจการงานกิจกรรมของห้องและส่วนรวม ตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ อย่างมีความสุข

ด้านสมาธิ

นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการทำสมาธิโดยการแสดงออก ดังนี้

นักเรียนเห็นความสำคัญในการทำสมาธิ เพราะทำให้มีจิตที่ตั้งมั่น แน่วแน่ นิ่ง สงบ เห็นคุณค่าว่าขณะทำงาน เรียน ควรมีสมาธิ การทำงานจะประสบผลสำเร็จมากกว่า งานจะดีกว่าไม่ได้ฝึกสมาธิ หลังจากผ่านกระบวนการฝึกฝนการทำสมาธิ การฝึกอบรมจิตสำนึก ช่วยให้เกิดความเพียร มีความขยันมากขึ้น ใช้เวลาในการทำงานน้อยแต่ผลสัมฤทธิ์และผลของงานออกมาดีเป็นที่น่าภาคภูมิใจ ทุกคนมีความระลึกรู้ชอบในสิ่งนี้และมีจิตสำนึกที่ชอบซึ่งเป็นขบวนการหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนช่วยให้จิตได้รับการพัฒนา ทำให้เกิดความสำนึกว่าในขณะที่เรียนและทำกิจกรรมต่างๆ นั้น ต้องใช้สมาธิ ทำให้ห้องเรียนสงบ เมื่อทุกคนพร้อมรับข้อมูลและไม่พูดคุยเสียงดังสามารถทำให้ร่วมกันสร้างบรรยากาศในกิจกรรมการเรียนการสอน และสร้างห้องให้น่าอยู่ มีบรรยากาศในการเรียนมากขึ้น เป็นการสร้างความสมดุลทั้งจิตและกาย ไปพร้อมๆ กัน ทำให้เป็นผู้เรียนที่ดี เป็นผู้มีจิตใจที่ตั้งงาม มีความสุขในการเรียน ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ดี สงบ ทำให้ทุกคนมีความสุข เป็นการแสดงออกจากร่างกายไปสู่ภายนอก เป็นคนดีทั้งกาย วาจา และใจ

ด้านปัญญา

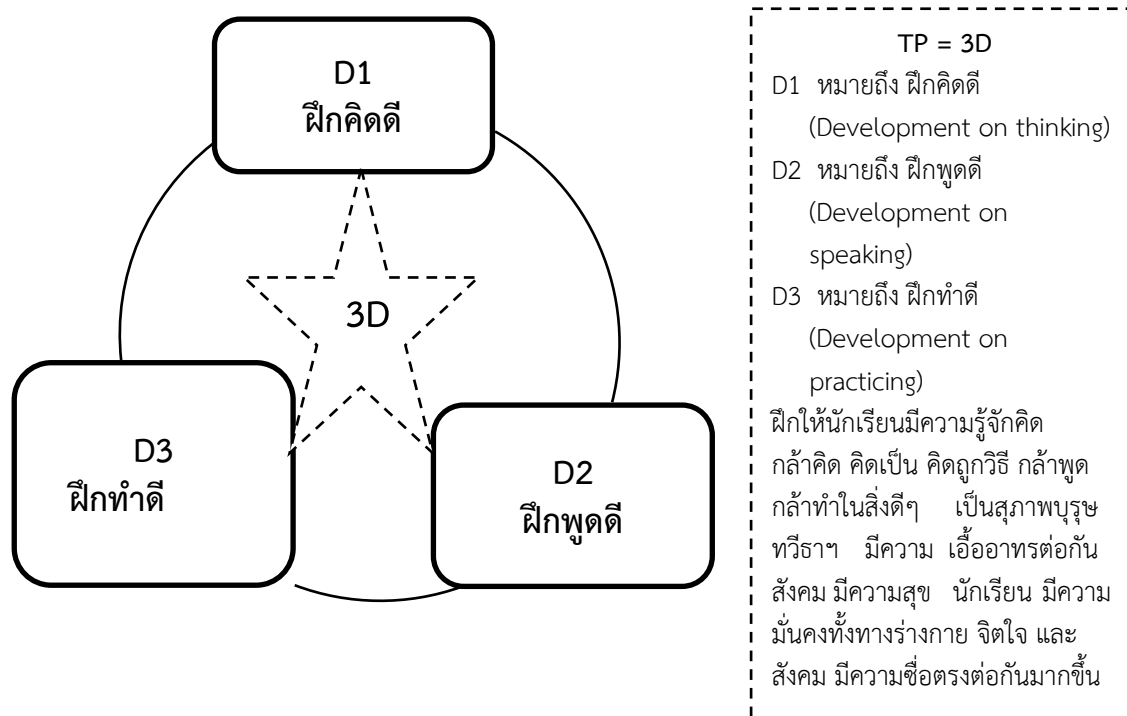
นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของปัญญาโดยการแสดงออก ดังนี้

- หลังจากได้รับการฝึกฝนและอบรม ผู้วิจัยมีข้อสังเกตและเห็นว่านักเรียนเห็นความสำคัญในการทำสมาธิ เพราะทำให้เกิดความสงบ มี จิตที่ตั้งมั่น นิ่ง แน่วแน่ ต่อกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนการงาน และเห็นคุณค่าว่าขณะทำงาน เรียนควรมีสมาธิ จึงจำเป็นต้องฝึกฝนตนเอง ต้องทำเอง เริ่มแรกของการฝึกฝน มีนักเรียนบางคนที่ไม่ให้ความร่วมมือบ้างไม่ให้ความร่วมมือบ้าง แต่พอได้รับการฝึกหัดและฝึกฝนเป็นประจำ จนทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งขาดไม่ได้ โดยแต่ละคาบจะมีกลุ่มผู้นำผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกมาหน้าห้องในการทำกิจกรรมนำสวดมนต์ ทำสมาธิ และกิจกรรมต่างๆ จนวันหนึ่งผู้เรียนเข้าใจและต้องการฝึกเอง ทำสมาธิเอง หลังจากที้นักเรียนรู้จักคิดเอง ทำเอง คิดเป็นแล้ว ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันเรียนรู้ ปรับบทบาท และสถานะของตนเองปรับปรุงตนเองให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เป็นคนดี กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

- กล้ายอมรับผิดในการกระทำของตนเอง ซึ่งทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า ผลที่ได้รับจากกระบวนการฝึกฝนการปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวิธาภิเศกนั้น ส่งผลให้ผู้เรียนได้คิด ได้พูด และกระทำในสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง ยอมรับความจริงและกล้ายอมรับความผิดของตนเองตามความเป็นจริง โดยการใคร่ครวญถึงความผิด ความถูกต้อง ความจริงอย่างตรงไปตรงมาของตนเอง กล้าสารภาพความจริงต่อครูอาจารย์อย่างอาภายหาญ มีความกระตือรือร้นในการช่วยกันแก้ปัญหาด้วยปัญญา จนสามารถหาทางออกและแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง โดยมีกัลยาณมิตร เช่น เพื่อนฝูง พ่อแม่ ครูอาจารย์ ฯลฯ คอยแนะนำและเป็นที่กำลังใจให้ ทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่เข้มแข็ง มีความแข็งแกร่ง มั่นคง ทั้งร่างกายและจิตใจ จนสามารถก้าวข้ามผ่านอุปสรรคและปัญหาต่างๆ เหล่านั้นได้ ทำให้ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีปัญญา รู้ตามความเป็นจริง ตามสถานการณ์นั้นๆ ด้วยการฝึกฝนอบรมตนเอง ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจอันถูกต้องตามความเป็นจริง เห็นแจ้งในสิ่งทั้งหลายตามที่เป็นจริง ซึ่ง ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติชอบเป็นผู้ที่มีศีล มีสมาธิ และปัญญา ย่อมแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ

๔.๔ วิเคราะห์ผลการปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวิธาภิเศก “3D”

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์การปลูกฝังความซื่อตรง แนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวิธาภิเศก ทำให้สามารถสรุปผล การปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวิธาภิเศก เมื่อสรุปแล้วได้คำย่อ คือ “3D” เป็นองค์ความรู้ใหม่ เป็นแนวทางในการปลูกฝังความซื่อตรง แนวพุทธแก่นักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นผลที่ได้รับจากการ ปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวิธาภิเศก “3D = TP MODEL” ดังนี้

แผนภูมิที่ ๔.๑ วิเคราะห์ผลการปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวิธาภิเศก “3D”

จาก แผนภูมิที่ ๔.๑ สรุปได้ว่า ผู้ที่มีความซื่อตรงต่อตนเองนั้นสามารถที่จะซื่อตรงกับผู้อื่น ทำให้ใครๆ เชื่อถือไว้วางใจและเคารพได้ และด้วยความซื่อตรงจะทำให้คนๆ นั้นเป็นคนดี สามารถนำความสุขมาให้ทั้งแก่ตนเอง เพื่อนฝูง ครอบครัว และสังคม ดังนั้นรูปแบบกิจกรรม ที่ได้รับจากการปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวิธาภิเศก ซึ่งเมื่อสรุปแล้วได้คำย่อ คือ 3D ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑) D1 หมายถึง ฝึกคิดดี (Development on thinking) ฝึกให้นักเรียนมีความรู้จักคิด กล้าคิด คิดเป็น คิดถูกวิธี คิดแต่สิ่งดีๆ นึกคิดในทางที่ชอบ เป็นผู้คิดอย่างรอบคอบ ว่าสิ่งนั้นดี มีประโยชน์กับตนเอง ดีกับผู้อื่น ดีกับสังคมและประเทศชาติ จึงค่อยพูดและลงมือทำ เป็นผู้เห็นคุณค่าผู้อื่น ไม่คิดกระทำตนให้พ่อแม่ครู อาจารย์ เพื่อนฝูง โรงเรียน และสังคมต้องเดือดร้อน เพราะตนเองเป็นผู้ประพฤติตนถูกต้องตามครรลอง ธรรมเนียม รู้คุณคนและตอบแทนคุณ

๒) D2 หมายถึง ฝึกพูดดี (Development on speaking) การควบคุมมาจาให้พูดดี พูดแต่ความจริง ไม่ด่า ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดโกหก หลอกลวง เสียดสี ใส่ร้ายป้ายสี พูดถูกกาลเทศะ จะพูดสิ่งใดต้องไม่ให้คนอื่นเดือดร้อน เป็นทุกข์ด้วยคำพูดของเรา พูดถูกกาลเทศะ ถูกสถานที่ ถูกเวลา มีมารยาทในการพูดที่ดี ไม่พูดเพื่อเจ้า ไร้สาระ ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น

๓) D3 หมายถึง ฝึกทำดี (Development on practicing) การควบคุมกาย ให้ทำดี ต้องทำให้ได้ตามที่คิด ที่พูด คิดอย่างไรต้องทำให้ได้อย่างนั้น การกระทำของเรา ใครครวญให้ดีกว่า ทำแล้วดีต่อเพื่อน ดีต่อบุคคลคนอื่น ผลที่ได้ก็คือสังคมดีและมีความสุข เป็นผู้มีนักรักษาศีล ๕ อยู่เป็นนิจ

เป็นผู้มีระเบียบวินัย ประพฤติตนอย่าง ตรงไปตรงมา ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม ด้วยสติ พิจารณา ไตร่ตรอง ดำเนินชีวิตอยู่บนความถูกต้อง มีสมาธิ ฝึกภาวนา ฝึกให้มีความมั่นคงทางจิตใจ จะได้ไม่ หลงไหลไปในอบายมุข มีความรู้คิด สามารถแยกแยะรับรู้รับผิดชอบชั่วดี และไตร่ตรองถึงการกระทำว่า ดีต่อเรา ดีต่อเพื่อน ดีต่อผู้อื่น ผู้ที่มีความซื่อตรงนั้นต้องลงมือประพฤติปฏิบัติตนแสดงออกให้เห็นเป็น ที่ประจักษ์ ทั้งทางกาย วาจา และใจ โดยการคิดดี พูดดี ทำดี

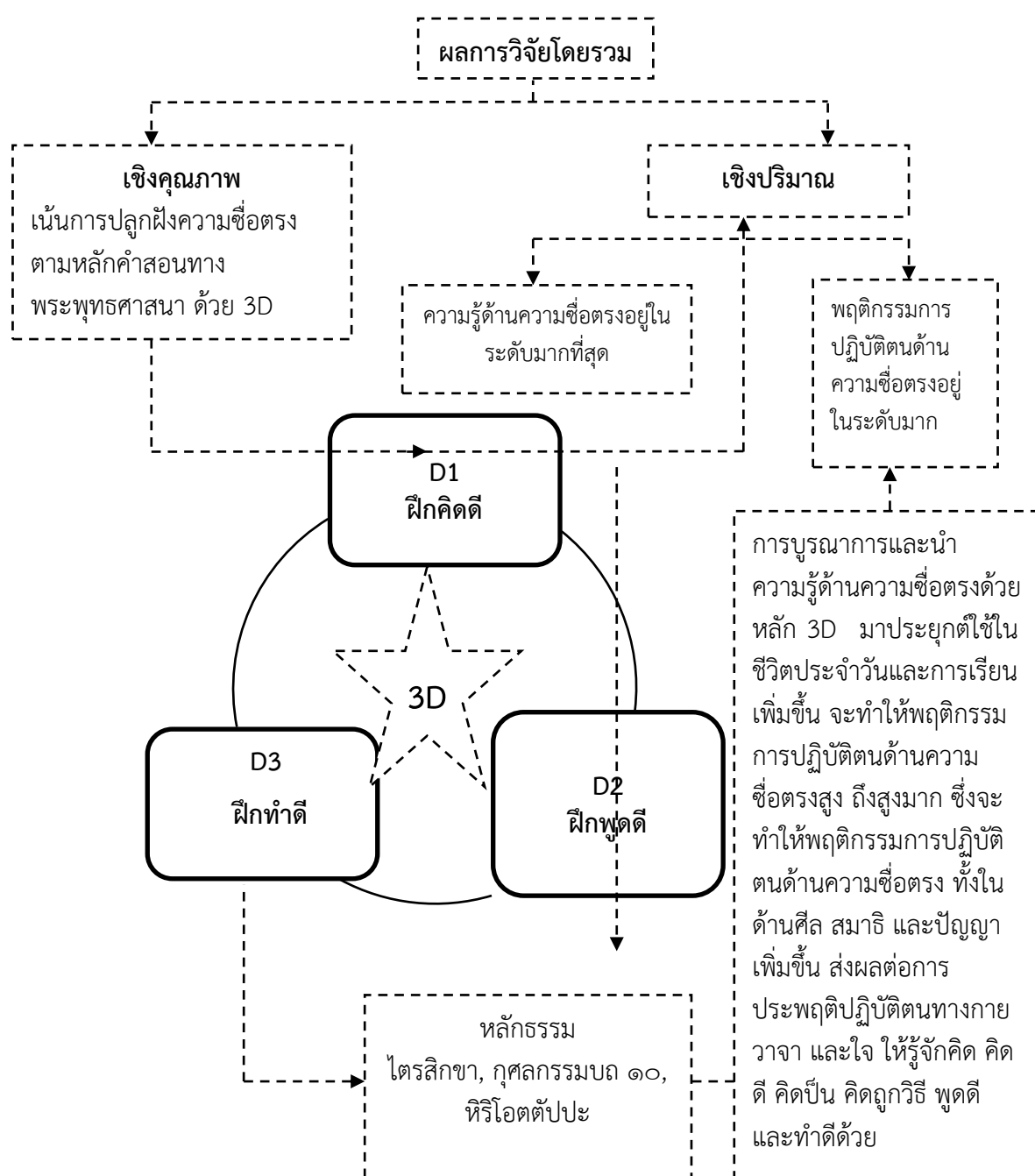
3D จึงเป็นผลที่เกิดขึ้น จากการปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียน เป็นแนวทางใน การปลูกฝังความซื่อตรงให้กับนักเรียน สามารถนำองค์ความรู้ 3D นี้ ไปช่วยเสริมสร้างสังคมให้เกิด สันติสุขได้ด้วยการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนนำไปพัฒนาให้เป็นสภาพบุรุษวิธธาคา เป็นเยาวชนคนดีของชาติให้มีพฤติกรรม การปฏิบัติตนที่มีความซื่อตรง โดยการบูรณาการและนำองค์ ความรู้จากการปลูกฝังด้านความซื่อตรงแนวพุทธไปปฏิบัติ ช่วยทำให้แก้ไขพฤติกรรม การปฏิบัติตน ของนักเรียนด้านความซื่อตรงสูงขึ้น ทั้งในด้านศีล สมาธิ และปัญญา พัฒนาให้เป็นสังคมที่มีความ ซื่อตรง กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำในสิ่งดีๆ มีความมั่นคงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม มีความซื่อตรง เอื้ออาทรต่อกัน ส่งผลให้การประพฤติชอบการปฏิบัติตนดีขึ้นทั้งทางกาย วาจา และใจ ให้คิดดี พูดดี และทำดี ก่อให้เกิดสันติสุขเกิดขึ้นในครอบครัว โรงเรียน สังคม ประเทศชาติ และโลกอีกด้วย กล่าวได้ ว่า องค์ความรู้ใหม่ “3D = TP MODEL” ที่ได้จากการวิจัยเรื่อง วิเคราะห์การปลูกฝังความซื่อตรง แนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศกนี้ ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อการปลูกฝังความซื่อตรง แนวพุทธ แก่นักเรียน และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษและเป็นแนวทางให้กับโรงเรียนอื่นๆ เป็นอย่าง มาก

๔.๕ สรุป

สรุปผลการวิจัยโดยรวม

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์การปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียน
ทวิธาภิเศก ผู้วิจัยได้ค้นพบองค์ความรู้ คือ “3D = TP MODEL” สามารถสรุปการปลูกฝังความ
ซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวิธาภิเศก ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ ๔.๒ สรุปผลการวิจัยโดยรวม

การปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก นั้น ได้ใช้รูปแบบ 3D ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียน เป็นแนวทางในการปลูกฝังความซื่อตรงให้กับนักเรียนให้เป็นผู้ที่สามารถพัฒนาตนให้ประพฤติอยู่ในหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ แสดงออกอย่างตรงไปตรงมาทางกาย วาจา และใจ เป็นคนพูดจริงทำจริงทั้งต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม และสามารถนำองค์ความรู้ 3D นี้ ไปเสริมสร้างสังคม ให้เกิด สันติสุข ได้ด้วยการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นผู้ที่มีศีลมีธรรม มีความละเอียดซื่อสัตย์ในการจะทำความชั่ว ตลอดจนนำไปพัฒนาให้เป็นสุภาพบุรุษทวิธาฯ เป็นเยาวชนคนดีของชาติให้มีพฤติกรรม การปฏิบัติตนที่มีความซื่อตรง โดยการบูรณาการและนำองค์ความรู้การปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธ ไปพัฒนา หลัก 3D สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ช่วยทำให้แก้ไขพฤติกรรม การปฏิบัติตน ของนักเรียนด้านความซื่อตรงสูงขึ้น ทั้งในด้านศีล สมาธิ และปัญญา ประโยชน์และเป้าหมาย การปลูกฝังความซื่อตรงแนวพุทธแก่นักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก เพื่อพัฒนาให้เป็นสังคมที่มีความซื่อตรง กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำในสิ่งดีๆ มีความมั่นคงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม มีความซื่อตรง เอื้ออาทรต่อกัน ส่งผลให้การประพฤติชอบการปฏิบัติตนดี ขึ้นทั้งทางกาย วาจา และใจ ให้คิดดี พูดดี และทำดี ก่อให้เกิดสันติสุขเกิดขึ้นในครอบครัว โรงเรียน สังคม ประเทศชาติ และโลกอีกด้วย